

**Profesionālo studiju programmas  
“Sākumskolas skolotājs”  
pašnovērtējums par 2004./2005. studiju gadu**

<b>1. Studiju programmas mērķi un uzdevumi, izmaiņas .....</b>	<b>3</b>
<b>2. Studiju programmas struktūra .....</b>	<b>3</b>
2.1. Studiju programmas izmaiņas, to analīze un pamatojums, studiju kursu sadalījuma atbilstība valsts standartiem (Ministru kabineta noteikumiem) .....	3
2.2. Studiju kursu satura izmaiņas, to analīze, izmaiņu nepieciešamība.....	4
<b>3. Studiju programmas realizācija.....</b>	<b>5</b>
3.1. Izmantotās studiju formas: apraksts, izvēles pamatojums un analīze .....	5
3.2. Attiecība starp kontaktnodarībām un studentu patstāvīgo darbu.....	6
3.3. Studiju plāns, tā uzbūves atbilstība programmas mērķiem un uzdevumiem.....	6
<b>4. Ar studiju programmu saistītā pētnieciskā darbība .....</b>	<b>6</b>
4.1. Akadēmiskā personāla pētnieciskais darbs, pētnieciskā un studiju darba mijiedarbība.....	6
4.2. Studējošo iesaistīšana pētnieciskajā darbā, kursa, bakalaura, darbu tēmu atbilstība studiju programmas saturam...	8
<b>5. Vērtēšanas sistēma .....</b>	<b>9</b>
5.1. Izmantotās studiju vērtēšanas metodes, to izvēles pamatojums.....	9
5.2. Novērtēšanas biežums, izvēles pamatojums .....	10
<b>6. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidē.....</b>	<b>10</b>
6.1. Studējošo aptauju rezultāti un analīze.....	10
6.2. Absolventu un darba devēju aptaujas, programmas beidzēju nodarbinātība .....	14
<b>7. Studiju programmas akadēmiskais personāls .....</b>	<b>14</b>
7.1. Akadēmiskais personāls, tā izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu .....	14
7.2. Akadēmiskā personāla kvalifikācijas atbilstība Augstskolu likuma prasībām .....	15
7.3. Pamatdarbā strādājošā akadēmiskā personāla īpatsvars studiju programmā .....	15
7.4. Konkrētas ar personālu saistītas problēmas, kas ietekmē programmas kvalitāti.....	15
<b>8. Finansēšanas avoti, programmas materiālais nodrošinājums.....</b>	<b>16</b>
8.1. Studiju programmas finansēšana .....	16
8.2. Auditorijas, laboratorijas, kabineti, darbnīcas: to skaita, lieluma un aprīkojuma atbilstība studiju programmas mērķiem un uzdevumiem .....	16
8.3. Programmas nodrošinājums ar nepieciešamo literatūru un informāciju salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu.....	17
<b>9. Ārējie sakari.....</b>	<b>17</b>
9.1. Saikne ar darba devējiem studiju programmas mērķu un uzdevumu izpildes kontekstā .....	17
9.2. Sadarbība ar līdzīgām studiju programmām savā valstī un ārvalstīs .....	18
9.3. Ārvalstu docētāju skaits, kas strādā studiju programmā (sadalījums pa valstīm) .....	18
9.4. Studējošo skaits, kas studējuši ārzemēs (sadalījums pa valstīm).....	18

9.5. Ārvalstu studējošo skaits programmā (sadalījums pa valstīm) .....	18
<b>10. Secinājumi un priekšlikumi studiju programmas attīstībai .....</b>	<b>19</b>
10.1. Secinājumi .....	19
10.2. Priekšlikumi programmas attīstībai .....	19

## **Pielikumi**

1. pielikums 2004./2005. st.g. realizētais Studiju plāns (pilna, nepilna laika)
2. pielikums Jaunie studiju kursi
3. pielikums Akadēmiskā personāla attīstības kopsavilkums par 2004./ 2005. st.g.
4. pielikums 2004./2005. st.g. aizstāvēto bakalaura darbu saraksts
5. pielikums Studentu aptaujas anketa un rezultāti

## **1. Studiju programmas mērķi un uzdevumi, izmaiņas**

Pēcakreditācijas periodā, lai veicinātu katra studējošā vajadzības iepazīt pārmaiņu būtību izglītībā un spēju izveidot šīm pārmaiņām adekvātus pedagoģiskās darbības modeļus, pakāpeniski izkristalizējušies un precizējušies profesionālo studiju programmas “Sākumskolas skolotājs” ar profesionālo bakalaura grādu izglītībā (turpmāk studiju programmas) mērķi un uzdevumi. Tie noteikti, balstoties gan uz programmas izvēlētajām satura prioritātēm, gan pamatojoties uz skolotāja profesijas standartu (IZM rīkojums Nr.116). Pēdējās izmaiņas mērķu un uzdevumu formulējumā ieviestas 2004./ 2005. st. gadā.

### ***Studiju programmas mērķis:***

Attīstīt studējošo pedagoģisko kompetenci izglītības ilgtspējīgai attīstībai realizēšanai pamatskolā, sekmējot studējošo individuālo pašizaugsmi.

### ***Studiju programmas uzdevumi:***

- apgūt pamatzglītības pedagogam nepieciešamās kvalitātes: darboties mācību satura un virssatura līmenī; realizēt mācībās ekoloģiskuma, integrācijas un garīguma principus, veidojot atbilstošu mācību vidi;
- veicināt katra studējošā vajadzības uztvert pārmaiņu būtību izglītībā un spēju izveidot šīm pārmaiņām adekvātus pedagoģiskās darbības modeļus;
- attīstīt studējošo profesionālās prasmes: saskatīt daudzveidīgos mācīšanas kontekstus; spēju izvēlēties savas profesionālās darbības mērķi; prasmei veicināt skolēnu izaugsmi, pašizpausmi, pašdisciplīnu; prasmi izvērtēt skolēnu mācību sasniegumus un savu darbību.

## **2. Studiju programmas struktūra**

### ***2.1. Studiju programmas izmaiņas, to analīze un pamatojums, studiju kursu sadalījuma atbilstība valsts standartiem (Ministru kabineta noteikumiem)***

2004./2005. st.gadā realizētās profesionālo studiju programmas “Sākumskolas skolotājs” ar profesionālo bakalaura grādu izglītībā apjoms bija 163 KP. No minētā apjoma 26 KP veidoja prakses, bet 137 KP - nozares teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi, nozares profesionālās specializācijas kursi, humanitāro un sociālo zinātņu teorētiskie kursi, sociālās, komunikatīvās un organizatoriskās pamatiemaņas attīstošie kursi un bakalaura programmas brīvās izvēles kursi. Apgūstot nozares teorētiskos pamatkursus un informācijas tehnoloģiju kursus, students ieguva 36 KP, kā arī izstrādājot un aizstāvot studiju un bakalaura darbus – 15 KP. Nozares profesionālās specializācijas kursi, kas nodrošina studentiem padziļinātas studijas sākumskolas skolotāja profesijas apguvei, veidoja 67 KP. Sekmējot nozīmīgāko pamatprasmju attīstību, papildinot un pārstrukturējot esošo programmas saturu un saglabājot programmā iestrādāto un pārbaudīto vērtīgāko, humanitāro un sociālo zinātņu

teorētisko kursu un sociālās, komunikatīvās un organizatoriskās pamatiemaņas attīstošie kursi nebija apvienoti vienā blokā (skaidrots jau 2003./2004. studiju gada pašizvērtējuma ziņojumā), bet, balstoties uz to savstarpējo papildināšanos, veidoja 24 KP. Studiju programmas brīvās izvēles kursi bija vismaz 6 KP (Studiju plāns *1. pielikumā*).

Studiju programma tika realizēta pilna un nepilna laika studijās Daugavpils universitātē Izglītības un vadības fakultātē un DU filiālēs (Rīgas, Dobeles, Jelgavas filiālēs) kas paredz skolotāju izglītošanu un izglītības iestāžu nodrošināšanu ar kvalificētiem speciālistiem.

2004./2005. studiju gada beigās, ievērojot LR Ministra kabineta noteikumus Nr.481 par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu un rūpējoties par vērtīgākā satura saglabāšanu, tika meklētas efektīvākas programmas organizēšanas struktūras un plānotas vairākas izmaiņas, nezaudējot programmas esošās iestrādes, bet papildinot ar jaunāko informāciju. Tika izstrādāts jauns studiju plāns, kas tiks piedāvāts reakreditācijai. Līdz ar to plānotās studiju programmas kopapjoms ir 160 KP

## **2.2. Studiju kursu satura izmaiņas, to analīze, izmaiņu nepieciešamība**

Realizējot studiju programmas saturu, laika gaitā radusies nepieciešamība ieviest atsevišķus precizējumus, kā viens no tiem, kas tika sagatavots arī uz programmas reakreditāciju – studiju programmas nosaukuma maiņa no “sākumskolas skolotājs” uz “pamatskolas skolotājs” saskaņā ar profesiju klasifikatoru (atzīmēts jau 2001/2002. gada pašizvērtējuma ziņojumā).

2004./2005. st. gadā liela uzmanība tika veltīta pedagoģisko prakšu izvērtēšanai un uzdevumu pilnveidošanai. Mainot studiju plānu, pedagoģiskā prakse ir 2., 3. un 4. kursā. Apvienojot 1. un 2. kursa praksi, 2. kursa “*Pedagoģiskās prakses*” ilgums bija 8 nedēļas un tika mainīti arī pedagoģiskās prakses uzdevumi. Kā viens no galvenajiem uzdevumiem bija pedagoģiskā un psiholoģiskā bērna novērošana skolā un pētniecība izglītībā – pētījumu veikšana, datu analīze un prezentēšana.

Turpināta studiju plānā paredzēto studiju kursu pilnveidošana un saskaņošana programmas ietvaros, piemēram, atbilstoši studiju programmas pētnieciskajiem virzieniem un pieredzes apmaiņai UNITWIN UNESCO projektā, ieviests jauns studiju kurss “*Izglītība ilgtspējīgai attīstībai*” (Jauno studiju kursu apraksti *2. pielikumā*). Studiju kursu saturā aktualizētas pedagoģiskās un metodiskās novitātes, ko pieprasījis jaunais Valsts Pamatizglītības standarts, kas Latvijas skolās tika īstenots no 2005. gada 1. septembra.

### 3. Studiju programmas realizācija

#### 3.1. Izmantotās studiju formas: apraksts, izvēles pamatojums un analīze

Studijas notika pilna un nepilna laika studiju veidā par valsts budžeta un fizisku vai juridisku personu iemaksātiem studiju maksas līdzekļiem. Lai sekmīgi realizētu studiju programmu, studiju procesā tika izmantotas gan lekcijas, gan praktiskās nodarbības, gan patstāvīgais darbs.

Studiju programmā samazināts *teorētisko lekciju* skaits. Lekcijas vairāk dominēja nozares teorētiskajos pamatkursos, humanitāro un sociālo zinātņu teorētiskajos kursos, kā arī profesionālās specializācijas studiju kursu ievadā. Mācībspēki lekciju nodrošināšanai plaši izmantoja materiāli tehnisko bāzi (projektorus, kodoskopus, TV).

Pārsvarā dominēja *praktiskās nodarbības un semināri*, kuros studenti attīstīja sociālās, prezentācijas, analīzes prasmes un sava viedokļa izteikšanu par attiecīgo problēmu un tās risināšanas iespējām. Nodarbības tika organizētas arī kā praktiskie darbi datorklasēs. Daudzos studiju kursos tika izmantots videomateriāls: stundu demonstrējumi, materiāli pamatizglītības standarta ieviešanai (IZM ISEC, 2005), kā arī interaktīvie mācību materiāli CD formātā. Studiju laikā nodarbībās studenti pārliecinājās par grupu darba izmantošanas iespējām.

*Patstāvīgais darbs* virzīts uz studentu vajadzībām un interesēm studiju kursu prasību ietvaros, didaktisko un metodisko materiālu izstrādi, kā arī darbu ar studiju kursu obligāto un papildus literatūru. Studentiem patstāvīgām studijām katrā kursā tika piedāvāts ieteicamās un papildliteratūras saraksts, interneta resursi un jaunākā periodika. Mācību priekšmetu metodikās studenti gatavoja savus skolotāja portfolio.

Labā sadarbība izveidojusies arī ar skolām, kas pedagoģisko prakšu laikā palīdz īstenot studiju programmas izvirzītos mērķus un uzdevumus. 2. kursā studējošie veica bērna novērošanu skolā un veica pētījumus izglītībā, piedaloties praktikumos gan universitātē gan skolās. 3. kursā studenti pedagoģiskās prakses laikā (8KP) lielāku uzmanību veltīja didaktiskajam aspektam, ievērojot mācību procesa individualizāciju un diferenciaciju: mācību stundu novērošanai organizēšanai, plānošanai un izmēģinājuma un atklāto stundu vadīšanai. 4. kursa pedagoģiskajā procesā lielāka uzmanība tika pievērsta audzināšanas darbam, darbam ar vecākiem un stundu vadīšanai (izmēģinājuma un atklātajām stundām) līdz 6. klasei.

Studiju laikā 3. kursā plenērs, kurā integrētas mākslu un dabas nodarbības, notika Ilgu dabas skolā - Daugavpils Universitātes mācību bāzē "Ilgas", kas atrodas Augšdaugavas aizsargājamo ainavu apvidū, Ilgu dabas liegumā.

Lai apgūtu jaunas studiju formas, mācību metodes un metodiskos paņēmienus, docētāji paaugstina kvalifikāciju starptautiskos un vietējos semināros un profesionālās meistarības pilnveidošanas kursos, kā arī piedalās pieredzes apmaiņas aktivitātēs (A akadēmiskā personāla atjaunošanas, apmācības un attīstības plāns 3. pielikumā).

### **3.2. Attiecība starp kontaktnodarbībām un studentu patstāvīgo darbu**

Saskaņojot ar MK noteikumiem Nr. 481, studiju programmā 50% no kopējā apjoma ir kontaktnodarbības, pārējais kursu saturs apguves nodrošināšanai paredzētais ir patstāvīgais darbs.

### **3.3. Studiju plāns, tā uzbūves atbilstība programmas mērķiem un uzdevumiem**

2004./2005. st. gadā realizētais studiju plāns (Studiju plānu skatīt *1. pielikumu*). Rūpējoties par vērtīgākā satura saglabāšanu tika meklētas efektīvākas tā organizēšanas struktūras, 2004./2005. studiju gadā tika identificēts vērtīgākais, aktuālākais saturs un nolemts to saglabāt programmā arī uz nākamajiem sešiem gadiem, papildinot programmas saturu ar jaunāko informāciju un pārstrukturējot esošo saturu. Ievērojot LR Ministra kabineta noteikumus Nr.481 par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu, tika sagatavoti un pieņemti lēmumi (Mācību metodiku katedras sēdes protokols Nr. no 30.08.2005 un IVF Domes protokols Nr.10 lēmums) par izmaiņām programmas struktūrā, kas tiks iesniegti reakreditēšanai un piedāvāti ieviešanai ar 2006. gada janvāri.

## **4. Ar studiju programmu saistītā pētnieciskā darbība**

### **4.1. Akadēmiskā personāla pētnieciskais darbs, pētnieciskā un studiju darba mijiedarbība**

Kopš 2001 gada ir noteikti Izglītības un vadības fakultātes un tajā esošo studiju programmu pētījumu virzieni, kas ir sekojoši:

1. Skolotāju izglītības pārorientēšana uz ilgtspējīgu attīstību;
2. Holistiskā teorija pedagogijā un tās izmantošana skolotāju izglītībā;
3. Mācību procesa individualizācija un diferenciacija, bērncentrēta izglītība
4. Daudzkultūru un iekļaujošā izglītība.

Atbilstoši noteiktajiem pētījuma virzieniem:

- 1) **Līdzdalība starptautiskos projektos**, piemēram, kopš 2001. gada līdzdalība UNITWIN/UNESCO un Jorkas universitātes projektā “Reorienting Teacher Education to Address Sustainability” (Projekta vadītāja I. Salīte, izpildītāji: IVF katedru, DMF, MMF docētāji. Projekta aktivitāšu ietvaros izstrādātas vadlīnijas izglītības ilgtspējīgai attīstībai ieviešanai skolotāju izglītībā.
- 2) **Latvijas Zinātņu Akadēmijas (LZA) granti**: turpinājums UNITWIN UNESCO pētījumu projektam ir Nr. 05.1915 “Ilgtspējīgas izglītības modelis holistiskā skatījumā”.
- 3) **Līdzdalība starptautiskos sadarbības tīklos**, piemēram, starptautisks sadarbības tīkls EMSU (Ilgtspējīgas universitātes vides menedžments), Klusā okeāna piekrastes valstu izglītības pētījumu konsorcijs.
- 4) **Līdzdalība starptautiskos un vietējos pētījumos**:

2005. gada I-VIII Salīdzinošais pilot projekts “Skolotāju izglītība nākotnei”, kas tika uzsākts Hong-Kongā un veikts sadarbībā ar ASV, Koreju, Austrāliju, Ķīnu, Fidži, Jaunzēlandi un kas tika prezentēts Klusā okeāna piekrastes valstu izglītības pētījumu konsorcija 29. gadskārtējā konferencē Sidnejā (Austrālijā). Pētījumā piedalījās I.Salīte, V.Kudiņš, E.Vanaģele, A.Stakle, I.Belousa, A.Jurāne, M.Kravale u.c.;
2005. gadā. sadarbība ar Izglītības Iniciatīvu centru projektā „Čigānu bērns skolā – esi gaidīts!” veikts pētījums un sagatavota publikācija– E.Krastiņa, Ž.Bērziņa, Z.Lūciņa, D.Zaķe;
2004. gadā sadarbībā ar izglītības iniciatīvu centru (IIC) veikts pētījums „Vecāku, kuriem ir bērni ar īpašām vajadzībām iekļaušana sava bērna izglītošanā - E.Krastiņa, S.Kraukle;
- kopš 2001 gada organizētā pedagoģiskā eksperimenta “Skolēnu mācību sasniegumu izvērtēšanas modelis un dokumentācija mācību sasniegumu atspoguļošanai 1.- 4. klasēs” un lietišķā pētījuma Nr. 4 “Sākumskolas skolotāju pieredze, iesaistot skolēnus mācību sasniegumu pašizvērtēšanā” (E.Krastiņa, A.Pipere)- rezultātu apkopojums un izdota grāmata “Mācību sasniegumu pašizvērtēšana” Rīga: RaKa, 2004.

### **5) Līdzdalība starptautiskās konferencēs:**

2005. 13.-17. septembris dalība IX Eiropas Vides izglītības konferencē Klaipēdas universitātē “Environmental education and sustainable development: from policy to practice” – I.Salīte, R.Grabovska;
2005. g. 4.–6. augusts dalība starptautiskajā konferencē par studentu apmaiņas jautājumiem starp Āziju un citiem pasaules reģioniem Singapurā - I.Salīte, V.Kudiņš, E.Vanaģele, A.Stakle;
2005. g. 27.-30. jūlijs piedalīšanās 29. PCC konferencē Sidnejā - I.Salīte, V.Kudiņš, E.Vanaģele, A.Stakle;
- 21.-24.05.2005. JTET 3. starptautiskā konference “Sustainable Development. Culture. Education.” (Fehta, Vācija). Pētījumu rezultātus un skolotāju izglītības programmu attīstības pieredzi prezentēja un izvērtēja Baltijas un Melnās jūras konsorcija izglītības pētījumos (BMKIP) pieredzes kontekstos – I.Salīte, A.Stakle, N.Geriņa, S.Kraukle, V.Kudiņš, R.Grabovska, J.Badjanova, A.Jurāne, M.Kravale, I.Kokina, V.Guseva, Dz.Iliško, Ž.Bērziņa, A.Pipere, V.Makarevičs u.c.;
- 18.-21.05.2005. starptautiskajā konferencē “Cilvēks. Krāsa. Daba. Mūzika.” Programmā strādājošie docētāji prezentēja savu pieredzi satura integrēšanā un multidimensiālo indivīda un pasaules saistību izpētē un to izmantošanā skolotāju izglītībā – I.Salīte, A.Stakle, N.Geriņa, J.Badjanova, M.Kravale, I.Kokina, V.Guseva, Dz.Iliško, A.Pipere, M.Čačka, I.Volonte, J.Savvina, B.Valpētere u.c.);
2005. 19. maijā. Sadarbība ar Izglītības Iniciatīvu centru projektā „Čigānu bērns skolā – esi gaidīts!” veikts pētījums par čigānu bērnu iekļaušanu vispārējās izglītības iestādē un uzstāšanās konferencē un sagatavota publikācija „Čigānu identitāte multikulturālā skolā” – E.Krastiņa, Ž.Bērziņa, Z.Lūciņa, D.Zaķe;
2005. gada 9. maijā Starptautiska Comenius Network konference “Teacher Competences in Inclusive Classroom”, Rīga, - Ž.Bērziņa;
2005. g. 18.-22. aprīlis līdzdalība KMUTT un AIAER 19. starptautiskajā konferencē “Learning organization in a learning world” – A.Jurāne, I.Salīte, E.Vanaģele;
2004. gada novembris International Comenius Network Conference on Inclusive & Cognitive education, University Bicocca Milano, Ž.Bērziņa;

2004. gada oktobris Regional (Skandinavian) Conference “Mathematic Problems in an Inclusive School”, Vosa (Norvēģija), Ž.Bērziņa;
2004. 9.-11. jūnijs Līdzdalība globālā universitāšu sadarbības projekta “Environmental Management for Sustainable University” starptautiskajā konferencē “Sustainable Development Education: Holistic and Integrative Educational and Management Approaches For Ensuring Sustainable Societies” (Monterreja, Meksika). Tika prezentēta DU pieredze ilgtspējīgas attīstības stratēģijas izmantošanai skolotāju profesionālās izglītības programmās un darbības pētījuma izmantošanas pieredze atsevišķos studijuursos – I.Salīte, S.Guseva, R.Klepere R;
2004. g. 7.-8. maijs Trešais starptautiskais seminārs (The 3rd International Network Meeting) UNESCO/UNITWIN projekta pie Jorkas universitātes “*Skolotāju izglītības pārorientēšana uz ilgtspējīgas attīstības mērķi*” projekta seminārs Gēteborgā, Zviedrijā (aptaujas veikšana, rekomendāciju izstrāde un prezentācija projekta dalībnieku apspriedē) – I.Belousa, A.Pipere;
2004. g. 4.-6. maijs DU piedalīšanās ANO un UNESCO organizētajās Gēteborgas konsultācijās, kas tika organizētas kā konsultācijas, kas iedibinātas uz turpmākajiem 10 gadiem un iecerētas kā diskusiju forma un izsludinātās dekādes gaitas izvērtēšanas organizatoriskā forma - I.Salīte;
2004. 21.-24.04. līdzdalība Klusā okeāna konsorcijs sadarbības tīklā un 28. gadskārtējā konferencē “Pilsoniskās vērtības un sabiedriskā atbildība globālajā kontekstā” - I.Salīte, V.Kudiņš.
- Kopš 2004. gada tika piešķirti Daugavpils Universitātes iekšējie granti. Šajā izsludinātajā konkursā finansējumu papildus saņēmuši vairāki studiju programmās strādājošie - A.Pipere, I.Belousa, grantu vadītāji I.Salīte, A.Salītis. LZP grantus saņēmuši arī V.Makarevičs un S.Guseva.

2004/2005. st. gadā akadēmiskais personāls izmantojis likumā paredzēto radošo atvaļinājumu – darbam citu valstu bibliotēkās, pētījumiem, radošai darbībai, pētījumu veikšanai, disertāciju izstrādei – A.Pipere, V.Kudiņš, I.Belousa, R.Grabovska, M.Čačka. Šajā studiju gadā vairākkārt pasniedzēji izmantojuši LZP finansējumu dalībai starptautiskās konferencēs: 2004. gadā – 17 mācībspēki, 2005. gadā – 8. (vairāk informācijas pieejams [www.lzp.lv](http://www.lzp.lv)) (Akadēmiskā personāla atjaunošanas, apmācības un attīstības plānu skatīt 3. pielikumā).

#### **4.2. Studējošo iesaistīšana pētnieciskajā darbā, kursa, bakalaura, darbu tēmu atbilstība studiju programmas saturam**

Atbilstoši izvirzītajām pētnieciskajām tēmām, studentiem tika piedāvātas projektu, studiju, bakalauru darbu tēmas. Šajā studiju gadā tika piedāvātas šādas pamattēmas: Studiju darbs (projekts) - studijas, studenti, Daugavpils Universitāte. Studenti paši izvēlējās sev aktuālāko projektu tēmu: universitātes popularizēšana, studiju dzīves uzlabošana, stipendijas, brīvais laiks, DU pakalpojumi studentiem, telpas. Piemēram, lai informētu savus studiju biedrus un topošos studentus par jauno stipendiju ieviešanas kārtību, tika izveidots buklets par stipendiju saņemšanas iespējām. Buklets tika izdalīts DU informācijas dienā vismaz 150 eksemplāros.



Studiju darbi pedagogijā un mācību metodikās un bakalaura darbi: integrētā pieeja, mācību individualizācija un diferenciacija; jaunākā skolas vecuma bērnu pamatprasmju attīstība; vērtēšana un pašvērtējums; vecāku un skolas sadarbība, ekoloģiskuma princips izglītībā u.c. (Izstrādāto bakalauru darbu saraksts *4. pielikumā*).

Lai sekmētu studentu pētniecisko darbību un prezentācijas prasmes, studiju darbu aizstāvēšana notika piedaloties vairākiem studentiem un pasniedzējiem. 2003. gadā dibinātā Daugavpils Universitātes Jauno zinātnieku asociācija (DUJZA) 2005. gada maijā rīkoja ikgadējās jauno zinātnieku konferences (papildus informācija <http://lapas.dau.lv/dujza>). Studiju programmas studenti un mācībspēki piedalījās gan konferences organizēšanā, gan kā klausītāji, gan zinātnisko krājumu sagatavošanā. Tā ir lieliska iespēja, tomēr vairāk jāveicina studentu kā dalībnieku aktivitāte un sadarbība pētījumu jomā ar citām Latvijas augstākās izglītības iestādēm.

Lai izpētītu citu valstu pieredzi un inovācijas pamatskolas izglītībā, docētāji un studenti lekcijās un patstāvīgo darbu studijās izmanto Universitātes bibliotēkā un katedrās pieejamās publikācijas, lietoja internetā specializētos žurnālus un jaunāko literatūru angļu, vācu un krievu valodās.

Viena no iespējām sadarboties un apzināt citu valstu pieredzi, ir studentu iesaistīšanās dažādos starptautiskajos projektos, studijas citu augstskolu piedāvātajās studiju programmās un dalība izsludinātajos stipendiju konkursos, piemēram, pēc dalības Nordic plus programmā Odenses Universitātē (Dānijā) “Teaching and Learning for Democratic Citizenship”, lai iepazīstinātu ar iegūto pieredzi, studenti prezentēja materiālus prakses konferencē, kā arī piedāvāja visiem interesentiem nodarbības un semināru.

## **5. Vērtēšanas sistēma**

### **5.1. Izmantotās studiju vērtēšanas metodes, to izvēles pamatojums**

Vērtējot profesionālās studiju programmas apguvi, ievēro pamatprincipus, kuri ir norādīti “Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumos Nr.481. un IZM izstrādāto profesijas standartu, tika ievēroti zināšanu un prasmju vērtēšanas atklātības, vērtējuma obligātuma pamatprincipi.

Zināšanu pārbaudes formas ir kontroldarbi, testi, kolokviji, diskusijas, ieskaites, eksāmeni, noslēguma pārbaudījumi. Pārsvarā visosursos ir regulāra atskaites sistēma – studentu patstāvīgie darbi, metodisko līdzekļu, uzskates materiāla izstrāde. Tomēr ir arī kursi, kuros vērtēšana notika kursa noslēgumā semestra beigās.

Ir izstrādāti vienoti kritēriji pedagogiskās prakses vērtēšanai, noslēguma pārbaudījumu vērtēšanai; studiju kursu, studijas programmas un savas aktivitātes un apgūto prasmju izvērtēšanai – pašvērtējums. Pašvērtējumu izmanto portfolio vērtēšanā, pārbaudes darbos, studiju kursu izvērtēšanā, tādējādi studējošie ir līdzatbildīgi par saviem mācību

rezultātiem un apzinās savu profesionālo kompetenci. Lielākā problēma gan studentiem, gan pasniedzējiem ir diferencēts vērtējums un vērtēšanas kritēriju izstrāde.

Programmas apguves vērtēšanas pamatformas ir diferencētā ieskaite un eksāmens, kas tika vērtēti 10 ballu skalā. (pozitīvs rezultāts sākot ar 4 ballēm). Minimālais studiju kursa apjoms, lai organizētu eksāmenu, ir 2 kredītpunkti. Valsts pārbaudījumos – integrētajā eksāmenā priekšmetu metodikās un bakalaura darbu aizstāvēšanā kopš 2003. gada no 5 komisijas locekļiem piedalās 3 darba devēji no izglītības pārvaldēm, izglītības departamenta, metodisko apvienību vadītāji un skolu direktori. 2004./2005. gadā valsts pārbaudījumu komisijā bija pārstāvji no Daugavpils, Rīgas izglītības pārvaldes, Daugavpils rajona metodiskās apvienības, gan Jēkabpils, Daugavpils, Preiļu, Jelgavas, Dobeles rajonu u.c. skolu direktori.

## **5.2. Novērtēšanas biežums, izvēles pamatojums**

Katrā studiju kursā novērtēšanas sistēmu nosaka priekšmeta specifika, pats pasniedzējs, ir studiju kursi, kuros:

- 1) notika regulāras atskaites sistēmas – studentu patstāvīgie darbi, studenti veido dažādus metodiskos līdzekļus – didaktiskās spēles, uzskates materiālu, strādā pie bērnu pašizvērtēšanas materiālu sagatavošanas;
- 2) vērtēšana notika kursa noslēgumā semestra beigās.

Studentu patstāvīgie darbi semestra laikā nodrošina praktisko prasmju apguvi, sekmē teorētisko zināšanu izpratni, sagatavo noslēguma pārbaudei. Veicot nepārtraukto novērtēšanu, pārbaudes darbos tika iekļauti jautājumi, izmantotas darba lapas, kurās studenti kritiski izvērtē savus ieguvumus, informācijas kvalitāti, grūtības / ieguvumus tēmu apgūvē, kā arī izvirzot pētnieciskās problēmas, uzdevumus pedagoģiskajai praksei.

## **6. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidē**

### **6.1. Studējošo aptauju rezultāti un analīze**

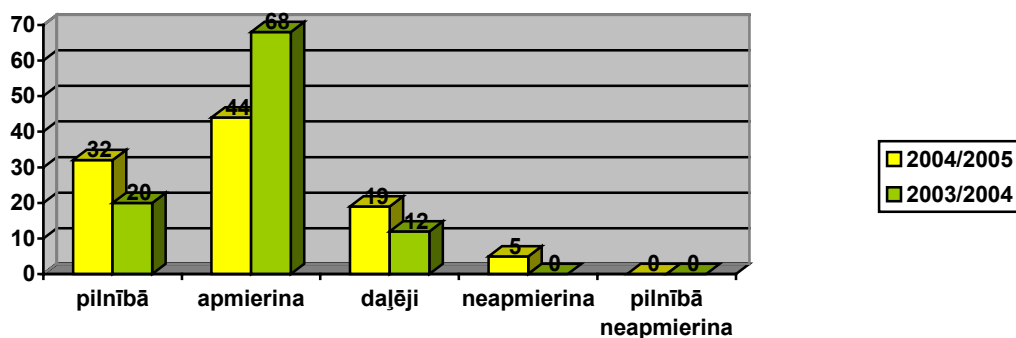
Studiju programmas darbības izvērtēšana notika visa gada garumā. To nodrošina katra semestra sākumā notiekošās sapulcēs (studentiem, mācītbspēkiem), iepazīstinot ar izmaiņām studiju programmā, noskaidrojot šī gada plānus utt. Visa gada garumā notika sadarbība ar grupu vecākajiem. Saziņai ar katru studiju kursu grupā tika izvēlēts grupas vecākais, kas uztur informācijas apmaiņu ar studentiem un studiju programmas vadību. Lai nodrošinātu ieinteresēto pušu līdzdalību lēmumpieņemšanā, ir izveidota stipendiju komisiju sēde, kā arī studentu līdzdalība IVF domē. Studentiem ir iespējas darboties Studentu Padomē un tikt ievēlētiem Senātā.

Filiālēs studējošajiem, kuri visu laiku nevar sazināties ar pasniedzējiem, ir iespēja risināt studiju procesā radušās problēmas tās rakstiskā veidā iesniedzot programmas vadībai. Ir ieviestas “Problēmu lapas”, kas palīdz nodrošināt nepārtrauktu informācijas apmaiņu un individuālo jautājumu risināšanu.

Studiju gada noslēgumā, lai novērtētu studiju kvalitāti, tika izmantotas 2 izvērtēšanas formas: 1) studiju kursu izvērtējums - programmas studenti katra studiju kursu noslēgumā izvērtē savu darbību, aktivitāti, pasniedzēju veikumu – pašizvērtējums un studiju kursa izvērtējums. 2) Studiju procesa izvērtējums – studiju gada beigās izvērtē visu tā gada studiju procesu. Piedāvāta Sociālo pētījumu institūta izstrādātā anketa. Lai noskaidrotu studentu uzskatus par studiju programmas darbību, tika veikta Sociālo pētījumu institūta aptauja, kurā piedalījās pilna un nepilna laika studijās studējošie.

Runājot par vispārīgajām tendencēm, ir redzams studiju programmas kvalitātes pieaugums:

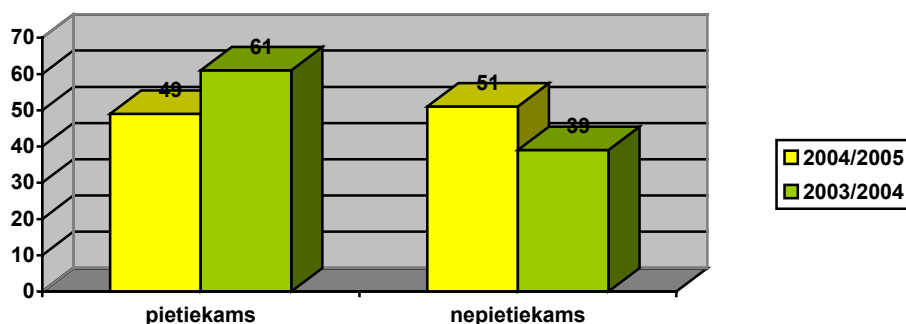
1. Atbildot uz jautājumu, **vai Jūs apmierina izvēlētā studiju programma kopumā**, lielākā daļa no aptaujātajiem studentiem atzina, ka ir pilnībā apmierināti vai pamatā apmierināti ar studiju programmas izvēli. (Izvēlētā studiju programma pilnīgi apmierina 32% (iepriekš 20 %) studentu, pamatā apmierina 44 % (iepriekš 68 %), 19% (iepriekš 12 %) respondentu ir daļēji apmierināti ar studiju izvēli, tomēr nevarot paskaidrot kāpēc. 5% no aptaujātajiem savās anketās norādīja, ka neapmierina, neviens nenorādīja, ka pilnībā neapmierina un vēlas aiziet no universitātes. Datu salīdzinājumu ar iepriekšējo studiju gadu skatīt 1. zīmējumā.



1. zīmējums Studentu viedoklis, vai apmierina izvēlētā studiju programma kopumā

Rezultātus var skaidrot ar to, ka programma ir daudzveidīga un daudzpusīga, piedāvājot plašas iespējas gan praktiskai, gan patstāvīgai darbībai, ko studenti arī pārbaudījuši arī praksē.

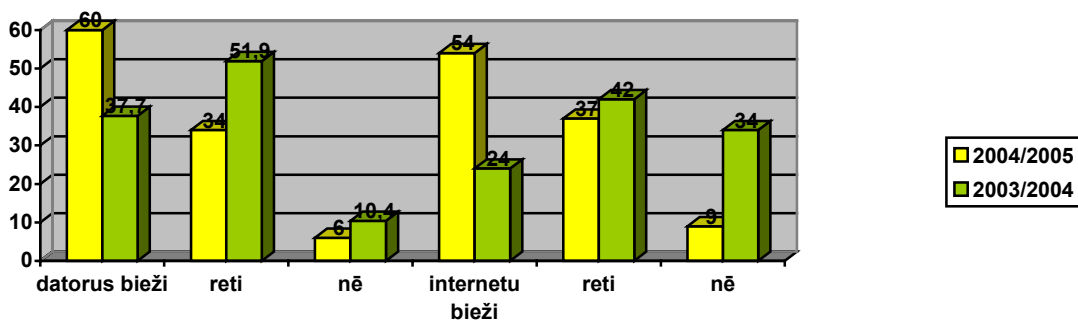
2. **Studiju procesa nodrošinājums ar mācību literatūru un metodiskajiem materiāliem**: 49 % aptaujāto studentu atzīmēja, ka ir pietiekams, 51 % – nepietiekams. Datu salīdzinājumu ar iepriekšējo gadu skatīt 2. zīmējumā.



2. zīmējums Studiju procesa nodrošinājums ar mācību literatūru un materiāliem

Salīdzinoši papildināta bibliotēkas datu bāze, pieaugusi prasme lietot datorizētos bibliotēkas katalogus. Pasniedzēji vairāk uzsvēruši iespēju izmantot bibliotēkas un lasītavas pakalpojumus, kur tika abonēti daudzi specializētie žurnāli un metodiskie līdzekļi. Tomēr šos datus salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu var skaidrot ar to, ka studenti izvēlējušies jaunas pētniecības tēmas, kurās vēl nav pietiekami daudz teorētiskās literatūras, īpaši latviešu valodā, bet vairāk pētījumu pieredze. Kā trūkums varētu būt arī tas, ka daļa literatūras ir pieejama tikai vienā eksemplārā, kas nesekmē patstāvīgo darbu.

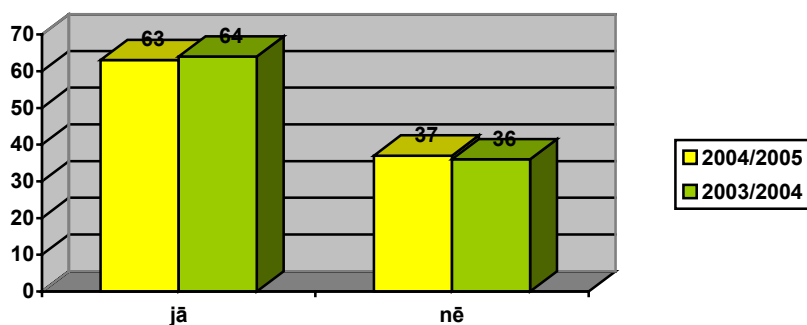
3. **Datortehnikas un interneta izmantošana:** 76 % no aptaujātajiem studentiem studiju procesā bieži izmanto datortehniku. No tiem 54 % bieži studiju procesā izmanto arī INTERNET. 2 % respondentu datoru neizmanto. 22 % studējošo datorus izmanto, bet reti, tāpat arī internetu lieto, bet reti 37 %. INTERNETU vispār nelieto 9 %. Savu izvēli studenti nav skaidrojuši Salīdzinājumā ar iepriekšējo studiju gadu skatīt 3. zīmējumu.



3. zīmējums Datoru un interneta lietošana studiju procesā

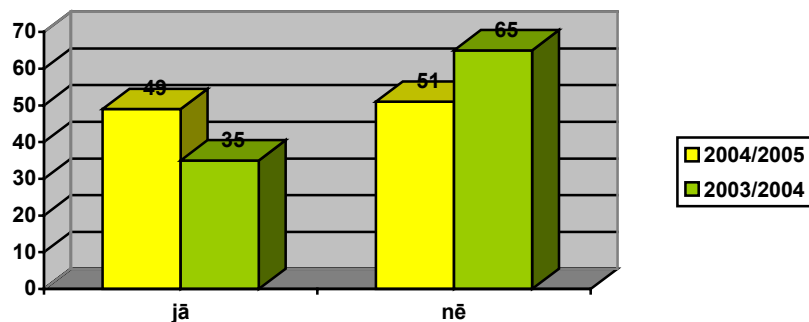
Kopumā pieaudzis studentu, kas studiju procesā izmanto datorus un internetu, skaits. To varētu skaidrot ar to, ka ir izveidotas 2 datorklases, tādējādi palielinot iespējas patstāvīgā darba laikā strādāt ar datoru, izmantot internetu universitātē. Pasniedzēji arī studijuursos pieprasa daudz vairāk, lai studenti izmanto datoru un internetu.

4. **Izvēles kursu piedāvājums:** Atbildēs uz šo jautājumu, būtiskas izmaiņas nav novērotas: 63 % aptaujāto uzskata, ka izvēles kursu piedāvājums ir pietiekams, tikai 37 % uzskata ka nepietiekams. Tomēr joprojām tika meklētas iespējas, kā piedāvāt studentiem brīvās izvēles kursus, kaut arī jaunais studiju plāns paredz daudz plašākas studiju iespējas. Salīdzinājumā ar pagājušo gadu skatīt 4. zīmējumā



4. zīmējums Izvēles kursu piedāvājums

5. **Nodrošinājums ar vieslektoriem:** 46% uzskata, ka piedāvājums ir pietiekams, 54, ka nepietiekams. Salīdzinājumā ar pagājušo gadu skatīt 5. zīmējumā.

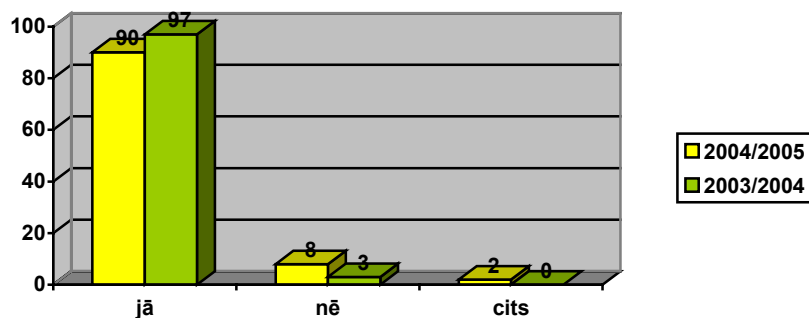


## 5. zīmējums Nodrošinājums ar vieslektoriem

Salīdzinoši ar pagājušo gadu, ir pieaudzis piedāvājums ar vieslektoriem. Izveidojusies laba vairākas gadu sadarbība ar Latvijas Dabas muzeju, kura darbinieki piedalās studentu mācību prakšu organizēšanā. Katru gadu tika piesaistīti arī vairāki citu augstskolu mācībspēki, kā arī starptautisko projektu partneri. Tomēr joprojām lielāka uzmanība jāpievērš vieslektoru uzaicināšanai.

6. **Sadarbība ar mācībspēkiem:** apkopojot studentu atbildes redzams, ka 93% respondentu uzskata, ka sadarbība ar mācībspēkiem ir apmierinoša, par neapmierinošu to atzīst 7% respondentu. Studenti savas atbildes nekomentē, bet daži no iemesliem varētu būt pasniedzēju radošie atvaļinājumi un komandējumi, kuru laikā studentiem nav iespējams tikt ar pasniedzējiem.

7. **Studiju programmas realizēšana kopumā:** kopumā ar programmas realizēšanu apmierināti 90%, tas ir par 7% mazāk kā pagājušajā gadā. Ar studiju programmas realizēšanu nav apmierināti 8 %, kas ir vairāk nekā iepriekšējā gadā. Savu atbildi šogad nav paskaidrojuši 2 % respondentu, kas to nav norādījuši. Salīdzinājumu ar pagājušo gadu skatīt 6. zīmējumā



## 6. zīmējums Studējošo viedoklis par studiju programmas realizēšana kopumā

Studenti savas atbildes nekomentē, tomēr spriežot pēc anketām, iemesli varētu būt arī studentu viedoklis, ka nepieciešams samazināt kontaktstundu skaitu dažos priekšmetos, piemēram, “*Vispārīgā pedagogija*”, “*Ievadkurss dzimtās valodas mācību metodikā*”. Izvērtējot šos studentu ieteikumus, šīs rekomendācijas ņemtas vērā piedāvājot studiju plānu reakreditācijai. Daļa studentu atzīmējuši, ka nepieciešams palielināt kontaktstundu skaitu dažos priekšmetos, piemēram, studiju kursam “*Datorzinību pamati*”, kā plānotais risinājums ir saglabāt esošo KP skaitu, bet piedāvāt jaunu brīvās izvēles kursu “*Mediju tehnoloģiju izmantošana izglītībā*”.

Salīdzinot ar pagājušo gadu skaits ir samazinājies, to varētu skaidrot ar pasniedzēju prasību paaugstināšanu, jo stājās spēkā visos studiju priekšmetos diferencētais vērtējums un jauno stipendiju piešķiršanas kārtību, kas radījusi lielāku konkurenci studējošo vidū. Kā viens no iemesliem varētu būt arī izmaiņu nepieciešamība studiju programmā, par ko vairāk runāts 2. punktā. Lielāka uzmanība jāpievērš studiju kursu pasniegšanas kvalitātes izvērtēšanai. Studentu viedoklis apstiprina, ka nepieciešamas nelielas izmaiņas studiju programmā (Studentu aptaujas anketas 5. pielikumā).

## **6.2. Absolventu un darba devēju aptaujas, programmas beidzēju nodarbinātība**

Pēc pedagoģiskās prakses regulāri tika saņemtas gan rakstiskas, gan mutiskas atsauksmes no skolām, ar kurām slēgti līgumi. Prakses vadītāju vērtējumu līdz šim pārsvarā tikai 7-10 balles, zemāks vērtējums ir ļoti reti. Daugavpils Universitātes absolventi ir pieprasīti reģiona skolās.

Lai noskaidrotu programmas beidzēju nodarbinātību un noskaidrotu, kādās darbības sfēras absolventi strādā, pēc izlaiduma tika veikta absolventu mutiska aptauja. ~50 % pilna laika un 60-80% nepilna laika absolventu strādā savā specialitātē. Daudzi, ja ne uzreiz, tad pēc laika izvēlas strādāt savā specialitātē. Šo skaitu nosaka daži pamatskolas izglītību raksturojošie faktori:

- 1) Nav nepieciešamas jaunas papildus darba vietas, jo Latvijas skolās novērojama bērnu skaita samazināšanās, kas skaidrojama ar ekonomisko krīzi un nestabilo situāciju pagājušā gadsimta deviņdesmito gadu beigās, kas samazināja dzimstības līmeni. Nākamajos gados pakāpeniski prognozējams bērnu skaita pieaugums pirmajās klasēs.
- 2) Zinot pašreizējo situāciju skolās, kad salīdzinoši liels skaits skolotāju ir tuvu pensijas vecumam, jāmeklē iespējas, kā jau šobrīd nodrošināt jaunajiem skolotājiem slodzi skolā un piedāvāt plašākas konkurences iespējas darba tirgū.

Pārējie, kas nestrādā savā specialitātē, izvēlas ar izglītības sfēru saistītas profesijas vai darbu ar cilvēkiem. Pamatojoties uz darba devēju, studējošo un absolventu mutisku aptauju, tika izskatītas izmaiņas studiju programmā

## **7. Studiju programmas akadēmiskais personāls**

### **7.1. Akadēmiskais personāls, tā izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu**

Studiju programmas izpildi nodrošina 60 mācībspēki (No tiem 2 profesori, 5 asociētie profesori, 9 docenti, 30 lektori (no tiem 2 aizstāvējuši disertācijas, tiks apstiprināti docenta amatā) un 14 asistenti no Daugavpils Universitātes katedrām un 28 vieslektori (3 profesori, 8 asociētie profesori, 5 docenti, 3 lektori, 9 asistenti) no citām Latvijas izglītības iestādēm. No šobrīd esošajiem lektoriem un asistentiem, uz 2005. gada septembri 14 studē doktorantūrā un 14 ir pabeiguši doktorantūras teorētisko kursu un

gatavojas disertācijas aizstāvēšanai. Nākamo gadu laikā plānots palielināt programmā strādājošo docentu, asociēto profesoru un profesoru skaitu.

## **7.2. Akadēmiskā personāla kvalifikācijas atbilstība Augstskolu likuma prasībām**

Lai nodrošinātu sava darba kritiskas vērtēšanas pieredzi, katru gadu pasniedzēji sastāda individuālos plānus prognozējot studiju gadā plānotās aktivitātes, kvalifikācijas celšanas kursus, metodisko līdzekļu izdošanu, zinātniskās publikācijas. Tas palīdz plānot arī kopējās aktivitātes. Gada beigās tika nodotas atskaites par zinātnisko un metodisko darbu, kuras apstiprina katedras sēdēs. Šīs atskaites tika izmantotas arī sastādot pašizvērtējuma ziņojumus.

Regulāri notiekošajās katedras sēdēs, studiju programmas direktors un fakultātes un katedras vadība iepazīstina docētājus ar izmaiņām, jaunākajām tendencēm, izvērtē studiju programmas darbību, izskata kvalifikācijas celšanas iespējas utt. Vienlaicīgi tā tika nodrošināta arī atgriezeniskā saite, apzinātas vajadzības, programmas darbības nepilnības.

Lai nodrošinātu atbilstošu darbu filiālēs notika arī individuālās tikšanās – studiju programmas direktors tikās ar pasniedzējiem, plānojot slodzes, nodarbību laikus, risinot dažādas neskaidrības, problēmjautājumus.

Lai parādītu programmas attīstību, programmas direktors katra studiju gada beigās sagatavo programmas pašizvērtējuma ziņojumu, kas tika apstiprināts Domē un ir pieejami DU mājas lapā (<http://dau.lv/post/sknc.php>) un Izglītības un vadības fakultātes Mācību Metodiku katedrā (Akadēmiskā personāla atjaunošanas, apmācības un attīstības plāns 3. pielikumā).

## **7.3. Pamatdarbā strādājošā akadēmiskā personāla īpatsvars studiju programmā**

Studiju programmā strādā 88 mācītbspēki, no tiem 60 ir DU pamatdarbā strādājoši (~68%) un 28 vieslektori (32%).

## **7.4. Konkrētas ar personālu saistītas problēmas, kas ietekmē programmas kvalitāti**

**Personāla akadēmiskā izaugsme:** problēmas un risinājumi:

**Starptautiski atzītu publikāciju izstrāde un līdzdalība starptautiskās konferencēs** – līdzdalība konferenču organizēšanā - “Cilvēks. Krāsa. Daba. Mūzika” (Daugavpils, Latvija) un 3. starptautiskā “Journal for Teacher Education and Training” konference (Fehta, Vācija) – IVF maksas līdzekļu izmantošana, Latvijas Zinātņu Akadēmijas granti, Daugavpils Universitātes iekšējie granti, lai atbalstītu programmās strādājošo dalību un uzstāšanos; publikācijas starptautiskos un atzītos rakstu krājumos – žurnāla JTET izdošana (papildus informācija [www.dau.lv/ise](http://www.dau.lv/ise)) u.c.

**Zinātniskās kvalifikācijas paaugstināšana** - studijas doktorantūrā – 2004./2005. st.g. doktorantūrā studē 18 darbinieki, 10 gatavojas darbu aizstāvēšanai, aizstāvētas 2 disertācijas. Finansējuma problēmu risināšana - universitātes atbalsts, fakultātes maksas programmu līdzekļi doktorantu – darbinieku studiju apmaksai, iespēja izmantot likumā paredzēto radošo atvaļinājumu, dalība starptautiskās konferencēs.

**Svešvalodu zināšanu uzlabošana** – iknedēļas diskusijas semināri, literatūras studijas; jaunas periodikas, zinātniskās literatūras iegāde; dalība starptautiskos semināros, projektos. INTERNET izmantošana studiju procesā.

**Profesionālā izaugsme** - atbalsts dalībai semināros, konferencēs, sadarbības projektos, kvalifikācijas kursu apmeklēšana, pieredzes un tieša informācijas apmaiņa studentu pedagoģiskās prakses laikā apmeklējot mācību iestādes (Akadēmiskā personāla atjaunošanas, apmācības un attīstības plāns 3. pielikumā).

## **8. Finansēšanas avoti, programmas materiālais nodrošinājums**

### **8.1. Studiju programmas finansēšana**

Studijas tika organizētas par valsts budžeta līdzekļiem un līdzekļiem, kurus iemaksā paši studējošie vai citas juridiskas un fiziskas personas. Studiju maksas apjomu un kārtību katram nākošajam studiju gadam iesaka IVF Dome un apstiprina Daugavpils universitātes Senāts.

### **8.2. Auditorijas, laboratorijas, kabineti, darbnīcas: to skaits, lielums un aprīkojuma atbilstība studiju programmas mērķiem un uzdevumiem**

Studentu un mācībspēku rīcībā ir vairāk kā 25 datori, iespēja izmantot lāzera un krāsu printerus, kopētājus, skanerus, kodoskopus, videoprojektorus, videoiekārtas, mikroskopus pētnieciskajiem darbiem, mūzikas instrumentu un sporta inventāra bāzi, mācību un metodiskā literatūra kabinetos. Studentiem nodarbības notika arī citu fakultāšu labiekārtotos un tehniski nodrošinātos specializētajos kabinetos (piemēram, ģeogrāfija, māksla u.c.). Šobrīd notika nepārtraukta programmas attīstība, tika strādāts pie materiālās bāzes uzlabošanas, tehniskā nodrošinājuma.

Studiju programma tika realizēta 14 labiekārtotos un tehniski nodrošinātos kabinetos: dabas klase, pirmsskolas metodiku kabinets, pedagoģijas kabinets, psiholoģijas kabineti, vizuālās mākslas, mūzikas kabineti, mākslas darbnīca, izstāžu zāle, diskusiju telpa. Palielinoties patstāvīgā darba laikam, palielināts arī datorklašu skaits – šobrīd 2 datorklases (16 datori, Internet pieslēgums, printeri, skaneri). Šobrīd nepārtraukti tika strādāts pie telpu materiālās bāzes uzlabošanas, tehniskā nodrošinājuma gan uz vietas gan filiālēs. Iekšējo universitātes pārmaiņu rezultātā, dažās auditorijās vēl tika plānots remonts. Prakse notika mācību bāzē "Ilgas" un Latvijas pilsētu un rajonu skolās, ar kurām noslēgti sadarbības līgumi.



Studiju programmas realizēšanai filiālēs tika izmantota DU materiāli tehniskā bāze, kā arī filiāles ir nodrošinātas ar kodoskopiem, videoprojektoriem, tāfelēm, mikrofoniem.

### **8.3. Programmas nodrošinājums ar nepieciešamo literatūru un informāciju salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu**

Studentiem un mācībspēkiem ir iespēja izmantot 2 brīvpieejas lasītavas ar 135 lietotāju vietām (Parādes 1, Vienības 13) un informācijas zāli ar 24 lietotāju vietām (Saules 1/3) un specializētās nodaļas (Parādes 1, Vienības 13, Saules 1/3). Bibliotēkai ir 4 mājas abonementi, 2 kopētāji, bibliotēkas krājums – 320993, to sastāda: grāmatas – 275654, tajā skaitā pedagoģija – 10532, psiholoģija – 5307, periodiskie izdevumi – 29610. DU bibliotēkas pilnveidošanā tika izmantotas jaunas tehnoloģijas: uzstādīta datorizēta sistēma, interneta pieslēgums, Elektroniskais katalogs ALISE (Advanced Library Information Service, <http://biblio.dau.lv/Alise/alise3i.asp>), automatizēta lasītāju apkalpošanas sistēma, 7 pilnu elektronisko tekstu abonētās datu bāzes.

Kopš 2002. gada ir uzsākts DU bibliotēkas kopprojekts ar Latgales centrālo bibliotēku „Daugavpils reģiona publisko bibliotēku un DU bibliotēkas integrēšana VVBIS”. No 2002. gada decembra lasītājiem ir iespēja izmantot 13 Latvijas lielāko bibliotēku fondus un pakalpojumus.

7 pilnu elektronisko tekstu abonētās datu bāzes: *Cambridge Journals Online, EBSCO Publishing, RUBRICON, WESTLAW International, LETONIKA, NAIS un izmēģinājuma datu bāzes*. Filiālēs studējošajiem ir pieejama mācību un metodiskā literatūra, iespēja izmantot internetā pieejamo periodiku, vārdnīcas, specializētās datu bāze, kā arī strādāt vietējās un Daugavpils Universitātes bibliotēkās. Rīgas, Dobeles un Jelgavas filiālēs studējošie izmanto arī Rīgas bibliotēku piedāvājumu.

## **9. Ārējie sakari**

### **9.1. Saikne ar darba devējiem studiju programmas mērķu un uzdevumu izpildes kontekstā**

Izveidojusies laba sadarbība vietējā, reģionālā, nacionālā līmenī, tika strādāts pie prakses vietu datu bāzes izveides, ar ko nodarbojas pedagoģisko prakšu metodiķe. Personīgie kontakti, skolu apmeklēšana studentu pedagoģiskās prakses laikā ļauj labāk apzināt skolu vajadzības un nodrošina augstskolas piedāvājumu saskaņošanu. Pēc pedagoģiskās prakses regulāri tika saņemtas gan rakstiskas, gan mutiskas atsauksmes no skolām. Īpaši laba sadarbība 2004./2005. st.gadā izveidojās ar A.Upīša Skrīveru vidusskolu un Rēzeknes kristīgo pamatskolu.

Kopš 2003. gada valsts pārbaudījumos piedalās darba devēji, tādējādi iespējams nodrošināt augstskolu piedāvājumu un izglītības iestāžu vajadzību saskaņošanu, tika saņemti vērtīgi ieteikumi studiju procesa kvalitātes uzlabošanai.

Studiju programmas nodrošināšanai, mācību programmu izstrādei –izveidojušies labi kontakti ar Izglītības un zinātnes ministriju, ISEC, Izglītības iniciatīvu centru.

## **9.2. Sadarbība ar līdzīgām studiju programmām savā valstī un ārvalstīs**

Studiju programmas mērķu un uzdevumu īstenošanas izvērtējuma nolūkos ir izveidojušies veiksmīgi kontakti vietējā, reģionālajā, nacionālajā, un starptautiskajā līmenī. Sadarbība ar docētājiem tika īstenota sekojošās Latvijas augstskolās: Latvijas Universitāte, Liepājas Pedagoģijas akadēmija, Rīgas Pedagoģijas un Izglītības Vadības augstskolā, Rēzeknes augstskola. Sadarbība izpaužas kopīgi organizējot un piedaloties konferencēs, pieredzes apmaiņas semināros, uzaicinot docētājus kā vieslektoros studiju programmā. Nozīmīga ir arī sadarbība ar Izglītības un Zinātnes Ministriju, ar Izglītības iniciatīvu centru, ar vairāku pilsētu un rajonu izglītības pārvaldēm un atsevišķu skolu vadītājiem.

Studiju programmai veiksmīga starptautiskā sadarbība pašlaik ir izveidojusies ar zinātniekiem no vairāk kā 60 ārvalstu universitātēm. Svarīgākās sadarbības formas ir pieredzes apmaiņa, līdzdalība konferencēs, stažēšanās, kopīgu pētījumu plānošana un veikšana. Plaša sadarbība izveidojusies konkrētu projektu ietvaros: Nordik plus, Baltijas Universitāšu programma ([www.bup.fi](http://www.bup.fi)), “Soli pa solim”. Piedaloties UNESCO/UNITWIN starptautiskajā projektā “Reorienting Teacher Education to Address Sustainability”, ir izveidoti vairāki sadarbības tīkli, izveidots atzīts žurnāls ar starptautisku redaklējīgu, uzsākta starptautiskās konferences JTET rīkošana, kas katru gadu notika kādā no partnervalstīm – pirmā 2003. gadā - Daugavpils universitāte Latvijā, 2004. gadā – Tallinas universitāte (Igaunijā), 2005. gadā – Fehtas universitāte (Vācija) (Akadēmiskā personāla atjaunošanas, apmācības un attīstības plāns 3. pielikumā).

## **9.3. Ārvalstu docētāju skaits, kas strādā studiju programmā (sadalījums pa valstīm)**

Vieslektori: 2 – ASV, 1- Austrālija.

## **9.4. Studējošo skaits, kas studējuši ārzemēs (sadalījums pa valstīm)**

2004/2005. Ārzemēs studējoši 3 studenti - dalība Nordic plus programmā Odenses Universitātē (Dānijā) “Teaching and Learning for Democratic Citizenship”, apgūstot pedagoģijas, sociālo zinību, angļu valodas kursus un pedagoģisko praksi 19 ECTS apjomā. 2005. gada 18. septembrī 2 studentes uzsāka dalību Nordic plus 3 mēnešu programmā Odenses Universitātē (Dānijā).

## **9.5. Ārvalstu studējošo skaits programmā (sadalījums pa valstīm)**

Ārvalstu studējošo programmā nav.

## **10. Secinājumi un priekšlikumi studiju programmas attīstībai**

### **10.1. Secinājumi**

*Studiju programmas satura atbilstība izvirzītajiem mērķiem* – studiju programma saturiski un organizatoriski kopumā atbilst LR MK noteikumiem Nr.481, studiju programmas izvirzītajiem mērķiem un uzdevumiem. To sekmē sadarbība starp studentiem, docētājiem un citām Latvijas augstākās izglītības iestādēm. Studiju programmas izstrādi, realizāciju, atbilstību koordinē DU IVF Mācību metodiku katedra, ievērojot valsts un reģionālo pieprasījumu pēc augsti kvalificētiem izglītības darbiniekiem. Lai palielinātu studentu iespējas konkurēt darba tirgū ir studentiem ļaut izvēlēties viena studiju priekšmeta pasniegšanu visā pamatskolas posmā.

*Izmaiņas pašnovērtējuma periodā* – 2004./ 2005. studiju gadā konstatēta studiju kursu sadrumstalotība, turpinot skolotāju sagatavošanu atbilstoši MK noteikumiem, nepieciešams pārstrukturēt un papildināt pedagoģijas un psiholoģijas kursu saturu.

*Problēmas studiju programmas realizācijā* – studiju programmas realizācijā par maz nodrošināta atgriezeniskā saikne par studentu patstāvīgo un pētniecisko darbu, kas sekmētu studējošo zinātniski pētnieciskās aktivitātes.

*Konstatētie trūkumi programmas saturā un organizācijā.* Pārskatot studiju kursu saturu, tika konstatēta atsevišķu satura bloku dublēšanās. Izvērtējot pedagoģiskās prakses norisi, konstatēts, ka nepietikaami efektīvi organizēta 2. kursa pedagoģiskā prakse. Minēto trūkumu novēršanai piedāvāts variants – pedagoģisko, pētniecisko un metodisko tēmu integrācija, kas palīdzēs mērķtiecīgāk realizēt studiju programmas prasības.

### **10.2. Priekšlikumi programmas attīstībai**

Studiju programmā, Mācību metodiku katedrā un Izglītības un vadības fakultātē tika kritiski izvērtēts esošais studiju programmas saturs, tās struktūra un realizēšana nākamo sešu gadu laikā. Rūpējoties par vērtīgākā satura saglabāšanu tika meklētas efektīvākas tā organizēšanas struktūras, tika identificēts vērtīgākais, aktuālākais saturs un nolemts to saglabāt programmā arī uz nākamajiem sešiem gadiem, papildinot programmas saturu ar jaunāko informāciju un pārstrukturējot esošo saturu. Ievērojot LR Ministra kabineta noteikumus Nr.481 par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu, tika sagatavoti un pieņemti lēmumi (Mācību metodiku katedras sēdes protokols Nr. no 30.08.2005 un IVF Domes protokols Nr.10 lēmums) par izmaiņām programmas struktūrā, kas tiks iesniegti reakreditēšanai un piedāvāti ieviešanai ar 2006. gada janvāri. *Tika pieņemts lēmums iesniegt reakreditēšanai studiju programmu “Pamatskolas skolotājs” ar šādām strukturālām un apjoma izmaiņām:*

- 1) Līdzšinējo studiju programmas apjomu 163 KP, samazināt uz 160 KP.
- 2) Pabeigt pedagoģijas, psiholoģijas un priekšmetu mācību metodiku satura integrēšanu vienotā kvalifikācijas eksāmenā, integrējot vienā eksāmenā pedagoģijas un psiholoģijas un priekšmetu mācību metodiku eksāmenus;

- 3) Samazināt nozares teorētisko pamatkursu un informācijas tehnoloģiju kursu KP no 51 KP uz 39 KP, ar to palielinot nozares profesionālās specializācijas kursu KP skaitu.
- 4) Izvērtējot studiju kursu lietderīgumu un apjomu studiju programmas specifikas kontekstā, pieskaņojoties studiju programmas optimālajam apjomam (160 KP) un respektējot pasniedzēju, darba devēju un studējošo ieteikumus, izglītības attīstības tendences un reģionālās vajadzības: 1) mainīt studiju kursu nosaukumus, integrējot un pārskatot to satura prioritātes, piemēram, apvienot “*Matemātiskā loģika un varbūtību teorija*”, “*Aritmētikas teorētiskie pamati*”, “*Algebras teorētiskie pamati*”, “*Ģeometrijas teorētiskie pamati*” kursus, piedāvājot vienotu “*Matemātiskā instrumentārija izveide un lietošana*” kursu, vai pārstrukturējot to saturu un nosakot jaunas satura prioritātes; 2) ieviest jaunus studiju kursus, piemēram brīvās izvēles kursi “*Starpkultūru izglītība*” 1 KP, “*Kristīgā mācība un tās mācību metodika*” 2KP; 3) palielināt KP apjomu mācību metodiku priekšmetiem; 4) piedāvāt studentiem apgūt vienu priekšmetu pēc izvēles pasniegšanai visā pamatskolā.

Studiju programmas “Sākumskolas skolotājs” attīstībā svarīgs:

- Mainīt piešķiramās kvalifikācijas nosaukumu no “sākumskolas skolotājs” uz “pamatskolas skolotājs”;
- Pilnveidot atgriezenisko saikni par studentu patstāvīgo un pētniecisko darbību, vairāk iesaistīt studentus zinātniski pētnieciskajās aktivitātēs un kopīgu pētījumu sadarbībā ar mācībspēkiem realizēšanā.
- Regulāri organizēt studentu viedokļu izpēti par nepieciešamajām izmaiņām studiju kursu saturā un organizācijā.
- Mērķtiecīgi organizēt studentu patstāvīgo darbu ar literatūras avotiem svešvalodās.

2005. gada 12. septembris

Studiju programmas direktore  
prof., Dr.ped. Elfrīda Krastiņa